

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia:
kn.cks.remisser@regeringskansliet.se

Remissyttrande över utkast till lagrådsremissen *En mer ändamålsenlig prövning av kärntekniska anläggningar*

Ert dnr KN2025/01871

Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen, har granskat förslaget i rubricerat utkast utifrån de intressen som domstolen har anledning att bevaka och har med den utgångspunkten följande synpunkter.

Enligt förslaget till ändring i 17 kap. 1 § miljöbalken ska regeringen inte tillåtlighetspröva en anläggning som har godkänts enligt lagen om regeringens godkännande av kärntekniska anläggningar, om ansökan om miljötillstånd görs av samma aktör som har fått godkännandet. Den prövning som regeringen ska företa inom ramen för handläggningen av en ansökan om godkännande täcker emellertid inte alla de frågor som omfattas av tillåtlighetsprövningen enligt miljöbalken (se s. 39 i utkastet). Detta innebär, så som tingsrätten uppfattat det, att mark- och miljödomstolen även efter ett godkännande kan avslå en tillståndsansökan. Tingsrätten konstaterar därför att det fortfarande är oklart vilken egentlig rättsverkan som regeringens godkännande är avsett att få vid en efterföljande tillståndsprövning enligt miljöbalken.

Tingsrätten noterar att utkastet inte omfattar något förslag till modifiering av bestämmelsen i 21 kap. 7 § andra stycket miljöbalken. Det innebär, enligt vad tingsrätten tidigare påpekat, att mark- och miljödomstolen trots ett godkännande kan bli tvungen att överlämna ett mål till regeringen för ställningstagande.

Enligt vad tingsrätten framfört i sitt yttrande av den 11 juni 2025 (TVB 2025/223) saknas en *analys* av den föreslagna prövningsordningen i förhållande till MKB-direktivet, även om det tydliggörs att det anses vara fråga om en plan i SMB-direktivets mening. Denna synpunkt kvarstår därför.

Enligt förslaget till ändring i 2 kap. 8 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar ska särskilda ledamöter i mål och ärenden enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet ha erfarenhet av sådana sakfrågor som faller inom Strålsäkerhetsmyndighetens område. Tingsrätten konstaterar att denna kompetens skulle kunna vara behövlig även i mål som rör tillståndsprövning enligt miljöbalken av kärntekniska anläggningar. Så som förslaget är utformat finns det emellertid inget utrymme för att låta särskilda

ledamöter med strålskydds- och kärnsäkerhetskompetens ingå i rätten i sådana mål.

Vad gäller författningstexten i förslaget till lag om regeringens godkännande av kärntekniska anläggningar noterar tingsrätten brister, såväl rent språkliga som med avseende på utformning och struktur. Ett exempel på det senare är 4 §, som i separata stycken om vardera två punkter föreskriver vad en ansökan om godkännande ska innehålla. Uppdelningen framstår som obehövlig och lämpligen kan bestämmelsen förenklas genom att i stället förteckna innehållet i en löpande punktlista (jfr 22 kap. 1 § miljöbalken). Vid jämförelse mellan 11 § och 12 § noteras att begreppsanvändningen skiljer sig åt genom att det i den förra paragrafen skrivs ”anläggningar” medan det i den senare hänvisas till ”kärntekniska anläggningar”. I fråga om det språkliga föreslår tingsrätten att passusen ”det är tänkt att” i 5 § 2 stryks, ”Den sökande” i 6 § ersätts med ”Sökanden” och att ordföljden i 15 § kastas om så att paragrafen i stället inleds med ”Innan en plan för kärntekniska anläggningar antas ska berörda ...”.

Som en avslutande kommentar vill tingsrätten framföra följande. Förslagen utgår i från nuvarande prövningsordning där mark- och miljödomstol som första instans miljöprövar bland annat kärnkraftsreaktorer. Inom Regeringskansliet bereds för närvarande Miljötillståndsutredningens delbetänkande *En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess* (SOU 2024:98). Enligt förslagen i betänkandet ska förstainstansprövningarna övertas av en ny förvaltningsmyndighet. Tingsrätten noterar att utkastet inte innehåller någon analys av hur föreliggande lagförslag förhåller sig till Miljötillståndsutredningens föreslagna reform av prövningsordningen.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Niclas Johannisson. I ärendet har även chefsrådmannen Christina Olsen Lundh, tekniska rådet Malin Årebäck och administrativa juristen Olof Petersson deltagit.

Digitalt signerad av lagmannen Niclas Johannisson.

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

Alla elektroniska underskrifter listas i signaturpanelen. De tio första underskrifterna listas även på den här sidan.

Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS.

Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller med SignPorts valideringstjänst. Andra valideringstjänster kan användas förutsatt att dessa uppfyller de tekniska kraven enligt internationella standarder.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.

** Värden markerade med en asterisk har validerats mot beviset från den legitimeringstjänst som användes för underskriften.*